

Per això el nostre renaixement pae-
 tic ^{no va tenir una bella característica fins que}
^{begué apler en} ~~que~~ ~~aquella~~ ~~de~~ ~~origen~~
 (aquesta deu d'aigua viva) ~~de~~
 la cançó del poble) i per això la
 música catalana no premsé' a les
 fins que oferí l'extrangeisme
 melòdic en la pesca resalada
 de la tonada verbe del poble. El
 vent del romanticisme del segle pas-
 sat, del romanticisme ^(de bona memòria) que no é
 res més que l'adorament del esperit
 redempt del ideal que cova al
 fons de la nostra ^{natura} ~~essència~~; aquest vent
 de foc, tocà el cor i la ment dels
 nostres homes que més desperts
 estaven i atents a l'hora que so-
 nava, i la vet de l'ideal desper-
 tada es feia ~~luz~~ regirar aixins
 per conèixer lo que forem en el temps
 que ^{passat} ~~forem~~; es feien admirar les
 parets retorta de castells; palans munt
 coberts, d'eures, amigues; vibrenen
 de se tota la nau gòtica, de nova

tres catedrals aurores, i en
 les tradicions seculars, i en
 les costums del poble, hi trova-
 rem la imatge i la ^{Pero}disguntat
 de la futura aurores. De tota
 aquesta coses que'ls encantava
 l'anima, cap es lillava ma-
 endim que la canció viva del
 poble; ~~Avui de la naixença del~~
~~les Florals ja tenim un home~~
~~tat ple d'ideal i vibrant del~~
~~sentiment a bellesa, qui's dona~~
~~amor a la canció nostra; aquest~~
 és en Pau Píerres

~~En~~ en cops trobaren el requit
 de cora tant nova i tant vella,
 tant íntimament catalana i
 tant ravorosa com ^{en} la cançó
 blanca i ^{simple} ~~seleccionada~~ de nostres
 camps ^{i montanyes} de nostres masies
 i pobles. La parla de nos-
 tres comtes i reis era viva en-
 core en el poble! ~~guina a la porta!~~
 Les esglésies romàniques i les
 catedrals gòtiques encara ~~era~~
 eren glorià pels ulls i per
 l'esperit! Les Costums patricials
 qu'encara perduraven en les aules,
 alegries populars quin gorg
 els donaven! Però al sentir una
 cançó, la que la mare els hi ha-
 via cantat al bressol; la que
 l'avia encara cantarejada amb
 ven prima i frencadina, llavors

el sentiment premia als de una
 tendresa indefinible; el hi sem-
 blava sentir la mateixa ven-
 vira de la mare terra, la ven-
 de la ranc, la ven del cor
 de les generacions passades, la
 ven del esperit immortal de la
 Catalunya.

Avans de la naixença dels
 Lloch Florals ja tenim un home
 tot ple d'ideal, tot vibrant
 del sentiment de bellesa que
 dona amoros el encantament
 de la cançó síntesi del poble;
 aquest és En Pau Píerrer.

Oh quina ànima més bella
 la del nostre Píerrer

Avans del ~~la~~ renouement dels
 Jocs Florals ja tenim homes
 corporeos del nou ideal, ~~vibrants~~
 els quals en la cançó ^{intègra} ~~total~~
~~per~~ hi troven el quíx més
 viu del appetit. D'aquests el
 més vident, potser el que por-
 reia un sentiment més profund
 poètic mural, fou En Pau
 Pí-ferrer.

gentil
 || M'quina ànima més bella la
 del nostre Pí-ferrer! ~~Avui~~ ~~apetit~~ ~~més~~
~~subtil i~~ ~~quina~~ ~~reincubilitat~~ ~~més~~ ~~esqui-~~
~~ridat!~~ Ell copra la hora romàntica
 que del estranger venia, i en sa na-
 tura vincera en la noblesa de son
 appetit en la seva reincubilitat
 esquirida i hi plasma perfoctament
 la personalitat més atractiva en el
 preludi de la renaixença patrina. En
 la ~~febre~~ ~~de la inspiració~~ Ell vivia
 del tast de la bellesa; la seva fè religiosa

amava sempre anniolada per les ~~llums~~
 clars de les belles, maravelles
 que'l misteri del Infinit congia.
 Els monuments superbs que can-
 tan les grandors, augorades de la
 Pàtria l'hi deuen el llibre més
 sincer qu'en ~~llan~~ llavors i estudi
 i ha escrit. Mes el seu amor
 més íntim era per a la música,
 i ~~entre aquest~~ la no, dolça i ^{mateix} pode
 rosa de les seues inspiracions, com
 ell ^{afirmava} ~~fa~~ ^{compta}.

De la canci' popular, ell feu
 el primer a Catalunya, qu'en feu
 públiques les excelencies, amb una
 clariïdencia ^{comprement}, amb una
 paraula ^{inspirada} ~~per~~ ^{per} la impressió
 profunda qu'en rebia. És admirable
 la seva claretat de judici en la
 major part de sos escrits musicals;
 mes quan parla del cant popular,

Maranells la seva vidència,
 al apreciar el valor de dit
 cant ~~en la transfiguració~~ ^{en} la obra ar-
 tística. En la necrologia qu'escrigué
 l'any 1846, època en la qual regnava
 sobirana la música italiana, escrigué
 una necrologia d'un músic inspirat,
 d'En Miquel Ribera, a qui En
 Pí Ferrer admirava per les melodies
 que ~~la~~ portaven el recat del
 cant de la terra. Doncs en aquest
 article, i hi trova aquesta afir-
 mació estupenda, la qual conté
 el programa qu'han resut
 les escoles nacionals, de les mo-
 dernes nacionalitats ~~municipals~~
^{europees} i foraltes ciquem el perquirre
i la essència del art en la armo-
nia del element popular primi-
tiu amb la correcció i la experien-
cia de la exposició moderna.

En Piferrer fou la veu armoniosa
 qui primera ~~cançó~~ feu pública
 lloansa, i prosperà el valor, medi
 la transcendència de l'aplicació al
 art modern del cant popular tradi-
 cional del poble. Mes qui ver-
 ment en feia la collita de aquer-
 ta fruita ribustie, qui donde
 noi ja l'anotava, en el cartipòs
 d'estudi, qui amb delícia desde
~~ra~~ ~~per~~ ~~ja~~ ~~la~~ ~~coprava~~, com ~~el~~ ~~can~~ ~~matine~~
~~ra~~ ~~la~~ ~~coprada~~ ~~flor~~ ~~matinera~~, era

En Marian Aiguiló, el patriarca
 del bell catalanesc modern,
 el gran infant ungut per la massa
 de la pàtria, l'arbre de verdor més
 forta, ~~de sava~~ ~~mes~~ ~~para~~ ombra
 mes regalada: perquiuola en l'an-
 bada de nostra Renaixença.

En Piferrer vibrava amb delitència
 en l'amor de la cançó; mes, fós per
 la parla castellana qui encara usava
 en un escrit, fós per ~~ella~~ nostre pe-

brosen del romanticisme encomu-
 nat de terres extingues, no cant
 i dites, where't cant humil no
 trullueixen encara tota la presor
 i natural vivensa de la ^{antiga} ~~antiga~~
 ingènua. En mestre Aquiló ja
 la impressió és tota pura, ama-
 rada del regust de la terra.

Ell no publicà fins molt tard
 un recull de lo molt que arre-
 plesat havia. A ell l'hi dolia
 escampar, en tanta impressa sense
 haver fet prova la tria de les
 versions més pures, i potser
 ventia com zelosa de que tothom
 gaudís de aquells ~~assos~~ amors
 íntims i virginals, com si
^{terres} ~~quels~~ mor de les lletres no po-
 taries aquell terror de l'ànima
 del poble. Mes l'Aquiló fou
 la de'n primera ont ponaren
 i gustaren la santa falcia de

la inspiració popular es esperit
mes arrels i després de la nove
lla Renaixença.

Ell no tenia coneixement
de la mítica com La Píerres,
pero en sentia profundament el seu
encant, i no comprenia una cançó
del poble sense la seva Tornada. Però
i en queixa ~~per~~ de no haver
sagut anotar les melodies de ses
cançons aplegadas! En el pròleg
de son "Romançer" diu tant belles
i justes coses sobre la tornada popular
i de la seva íntima unió amb
el text, que crec jo raonable
els recordar en aquest moment.
Diu el bon mestre: "La poesia
popular catalana es més per
obrida que per llegrida. Cada
romanç veu dins sa tornada pro
pia, que no vol es el segell quel

distingeix i no que n'és l'essència, l'ànima.

La prauicio que esta lley de música fa sentir es quasi indefinible. El romanc divorciat de sa tonada pert mes que l'arbre quan li cau la fulla, mes que la rosa d'olor quan li feix sa flayre. Profà en l'art, m'ha reat molt no poder recullir personalment la melodia de cada canço. Confesi que qualque pich al apuntar la lletra morta d'algun d'aquets bullets curts, nits, inspirats, nits lictes, seguits ara entremaliats adés, tranquils, seguits quasi sempre ab quació, taral-las de mots incoherents (que quans mestres no denegarian d'euocar en llurs obres com les pedres mes precies), n'he esguenat fello el paper ab la impressio del qui cull una d'aquelles

floretes de borricol, y ab l'es-
 forç de trencarla la corona s'espol-
 sa, el vent l'escampa, y en la ma-
 rula queda el trist capall un
 cri que's llança. De com-
 sentia el venerable ^{mentre} Aquiló la ~~torrada~~
 dolça mísica de nostre ~~cant~~ ^{cancó}, ne
 guardo jo mateix un record
 inelborable. Precisament era
 en un primer diurnatge de Maig,
 després de una festa dels Fets
 Florals, que reuní el llavors
 primerenc Orfeó Català; no altres
 es cantors, li feren sentir una
 quantitat de cançons de la terra
 amb la interpretació de un
 armonització coral. El vell
 venerable plorava fil a fil i
 la cara esdevenia tota mulla-
 da de la emoció. Aquelles lla-
 giruetes amoroses ^{foren} la paga més
 plena que mai hanem tingut
 per es nostres desfici ^{en} de revivir
 res la cançó antiga en els vers dels

nostres Orfeons; A quella ^{dolça} sagua de
plou ~~ham~~ i gat i verán reuigne
la ranció augusta a lo qu'es ner-
vi del revicolament moral de Cata-
lunya.

Mes qui compendia, esbrina
 la valor enlluernada els ~~seus~~ orígens,
 codifica en certa manera i ordena
 el ~~sublloc~~ tresor del ~~sublloc~~ de la
 canci catalana ^{manera} fou en Milà i
 Fontanals, ^{en real temps} la cima més alta,
 pura i verena del coneixement
 literari i estètic de nostra Renai-
 xença i de la cultura literària de
 tota Espanya.

Fan mestre Milà la concreció
mes plena, en aqua la seva època, de les
fortes qualitats de rassa. Intel·ligència
penetrant, esperit fecund, ànima noble
sensible i sincera. En ell, el senty por-
derador tenia fort les regnes al desfici
envoltat i cego del plorenc romanticisme,
l'aguda sensibilitat, la set de puríssim
ideal, l'il·luminà i el feu un

cantava amb la dolçor que'l tint
 del cant matern havia deixat en
 son ^{llavi} ~~avís~~. ~~Mer~~ Mestie Milà, el
 javi ^{avís} ~~pus~~ i recull el poeta excel·
 i pur, ~~erata~~ estava també
 corprès per la profunda ~~bellera~~
 de i inimmens bellera de la
 música, i d'aquesta, cap ne trova
 va més bella i s'avia més
 intimament, com la que
 s'en vola (clenzera) ^{quina} (de la boca
 del murmur del poble.

Mer després d'aquats tres patua-
 ges de la Renaixença patua, tot els
 amadors i glorificadors de la canco
 nostada, cal eucare recordar amb
 veneració el jement Francesc Pelai
 Briz, l'interpit almozganes del
 catalanisme primerenc, jencia En
 Pelai Briz una ^{cor} ~~avís~~ sadolla d'en
 fusisme i en sa jencia amorosa
 per la mare terra no parava, en sa
 inquietut, de produir obres literàries;

poemes, poeries, drames i novel·les,
 versant tot catalanitat viucera. I ve-
 ient ell que l'Aquiló, prudent i re-
 catat, tardava a donar a l'estam-
 pa la propia collita de cançons,
 no pogué' contenir son afany,
 i publicà ~~els~~ cinc volums
 de les „Cançons de la terra“, els
 quals no solament porten ~~les~~
 poeries sinó també la tonada
 de cada cançó. La sèrie
 d'en Briz era la d'expandir
 per a tothom el sentiment ca-
 talanex, i per això, sentint fretura
 de coragitar tota cançoneta borda
 d'entre les gentes vergonyes i ciu-
 tadanes, obtenint la cooperació
 del nostre Candi, acompanyà
 les tonades del primer recull
 amb una vestimenta arruïnada
 per enra tocada en el piano.

Tot això demostra com sentia En
 Briz el poder de la tonada popular
 i com en comprenia la seva pro-
 funda eficàcia. En el pròleg de
 sa col·lecció, fa constar ~~tot això~~ ^{que}
 que una cançó catalana és pel pue-
 ta i ~~per~~ ^{per} minis una memòria del
 cel, una cora gran remon tates
 les fibres del cor deixa
 l'ànima commossa i melan-
 còlica com la contemplació de
 una porta de cel!! "La música",
 requereix dient, "te una cadència
 prolongada y a voltes, certes
 inflexions que despertan de cop,
 les idees més funeràries y sobre-
 naturals". És curiós observar com
 aquest deix misterios i ~~trist~~ trist
 que troben en la melodia tradicional
 el nostre devanter, en la renaixença
 espiritual catalana; el nostre folk-
 lore musical es distingeix no sols
 per les tonades ~~tristors~~ noblement

melancíoliques que accompagnen
 d'una cançó amorosa, les legen-
 daries o cavalleresques i les llan-
 çadores i dolçissimes de la breçola,
~~que són les cançons~~ de la dolça i verna
 tristesa. M'heu tenim la cançó ballet
 que s'otme saltant i oïrament
 amb una alegria franca i ober-
 ta, jove i ardida, capessa
 de per revivir tot esperit aco-
 jut en la tristesa. Mes ja se sub
 me'l homes, com tots els cors
 del món, se decanten pel cortat
 de out flaquejan, i dels nostres
 bons predecessors, erans Morra fill
 del la una època per a ses sentis
 especial atracció envers la nota
 patetica que l'home romàntica
 portava. Així i tot, cal abrenir que
 no tots s'hi decandian al ro' de u-
 na cançó. L'Aguiló i En Milà

igualmente qu'el debitat inuinit
poeta Pau Desclaux i Brangui n'ha
via pt bona culta del pen del Mont-
Jenat s tant, ~~agost,~~

Quell temps, qu'ori taty estaven en-
 claustrats, amb la dulcor amane-
 rada de la melodia italiana i'ls
 mes ~~savis~~ ^{destres} en la tècnica estaven
 prou inflats de pedanteria per la
 practica del contrapunt saberut.
 La cançó es passava pel devant i'ells
 lluny de tot non moviment d'idealitat
 i' estetic, feien la rutina realla
 serdenzosa; però uns quants de més
 desperts somriueren plens de gràcia
 al eucant de la humil bellera
 camperola: En Miquel Ribera, l'a-
 mic intim d'En Piferrer, el iove,
 mort quan la inspiració nova
 començava a embellir la vida;
 En Ramon Vilanova, qui en la seva
 cançó pastoral hi feu reverdir
 voreint, en unitat de la ~~simplicitat~~
 inflor teatral de moda, les frescos
 dels aires montanyans, i algun altre
 d'obscur, qui coneixia per la claror
 la nova aubada. ~~Per~~ ^{Per} ~~des~~ ^{for}
 de ben humils, ~~for~~ que l'aire
 pur de la nova primavera prou qu'

gentils i ànima : En Pep Ventu-
 ra del Arapandí i En ~~Josep~~ ^{Josep} Anselm
 Clavé de Barcelona i En Pep
 Ventura, el rídic iòrlar de la
 tenosa, tot repent la dansa clàs-
 sica, ~~del Arapandí~~ la pardaña
 gentil i seriosa, intruïa la cançó
 al gest i moviment de la ca-
 dansa noble i memorada; i si
 bé era ignorant de les lleis de
 les combinacions dels sons, en
 tenia prou amb son instint per
 a fer reverdir de nou la dansa
 i més pura i més bella, la dels
 moviments més digne i gentils.
 La dansa qu'és el sagell viu i graciós,
 amb cos i esperit, de nostre temperament
 de raça. En Josep Anselm Clavé
 fill de una família musical, fou
~~patet~~ el primer qui coprà la cançó
 a cor ple. Poeta i músic de naixen-
 ça, malaurat en els primers amors,
 deixà l'ofici de ~~torner~~ delicat i mitj
 malmenat de natura, se ~~refug~~ deixà
 son ofici de torner ~~per~~ refugiànt
 se a l'ombra de la seva més fi-
 del enamorada: la dolça i placenta
 música. La guitarra era la seva companya que mai'l
 deixava.

La guitarra era la seva companya
 que mai l' deixava. Fill del
 ambient menestral ciutadà, amb
 un esperit generós, redolent d'ide-
 deal, s'entregà a les ^{noves} idees polítiques
 que li semblaren regeneradores del
 poble; però la música i la poesia
 el cubíclaren amb els als blues
 que i l' guardaren ~~diu~~ per a
 esser educador del sentiment,
~~populable~~ ~~el poble~~. El romanticisme també l'
 prengué en sa revolada i com
 no tenia el contrapès de una cul-
 tura sàlida ni profunda com els
^{normes} ~~esperit~~ intel·lectuals contemporanis,
 les seves primeres obres flagel·laven
 de vulgarisme. Però l'aire de la
 terra tocà son front de infant
 inspirat i la verge bellera
~~filla de la divinitat~~ comuogué
 son geni creador. Altra volta
 l'avinentesa entre l'esperit i les
 formes pròpies de raça, que haurien
 sigut oblidades, feren el miracle
 de fer resurgir un geni.

Perquè qu'és un geni més una plenitud ~~de~~ excelsa esperitual que deixa ~~contemplar~~ endevinar i fruir l'harmonia del cos de les coses creades; harmonia de fora ^{que s'harmonitza} amb la que ^{l'home excelsit} porta adins, en sentida la que respira radiant qu'és la expressió plena del goig present; El geni aurore amb força el goig del palpit de Déu, qu'és amor, veritat i bellesa, i al endevinarlo amb l'^{agudesa} ~~agudesa~~ de son esperit, s'extremeix vibrant d'emoció i s'explaia amb el cant de la vida bella. Mes els genis se despertan en son caire especial de natura i per això els ~~genis~~ tenen també pàtria. Tenen maduresa de raça, i no maduren si les coses que's volten no responen a sa ~~natura~~ intima manera d'ésser.

En Clavé rebé el raig de sol a l'hora propícia i s'estadellà la seva inspiració amb la força i pesor que cospren i embadalix.

accent de son cant son plàcid i ten-
 drivols i es gronxant al ritme franc
 i conegut de la natura fins en el
 temperament del ~~seu~~ artista humil
 i obediènt a la veu de la inspiració
 primera així com llueix al raig del
 sol ~~sota~~ ^{pa} gota de rosada en el calrer
 de una flor; així com el rorinyal
 canta son amor entre les bragues,
 en nit serena; així com les on-
 des de la mar quieta gemen dol-
 çament descapellant ~~se~~ ja blavar
 escurmora sobre l'arena; així canta
 la Clarí son idili exultant de jo-
 venesa; i no canta amb sa llengua,
 no canta amb son cor, amb el to
 de la sinceritat més ~~descalenta~~ ^{descaienta}. ~~Per~~
~~encara~~ ^{corp} ell ~~un~~ era fill i germà de
 la classe més humil, ~~del poble~~ i ell,
 un poeta i músic escullit era ca-
 ven de son virtut i de sa fortalesa; i
 per així entona triomfant l'himne del
 treball; el treball dels pescadors veu
 la mar ~~trement~~ arrancant els arross
 variant la barca surcant intrèpida les
 ams valades; el treball dels brenadors
 amarrats de suor curmida la pamplada,
 enmelats els dits ~~del seu de la~~ la dol.

cor. recora dels nadius ubèrims;
 Canta alegrement el cop del mall
 sobre l'enclusa, ^{del forjador i magnumista,} com timbre de
 fortitut i honoradera; i en tot a-
 gueta ^(cant) a la virtut primària del home,
 de aquesta virtut tant catalana, tri-
 pta per còrdua l'amor, l'alegria
 tanta qu'és oporció de vida; i ho
 envolcalla tot ^{amb} el ~~cor~~ l'ambient
 propi de la natura, el que dona el
 nostre sol el nostre mar i les nostres
 montanyes. Els maravellosos de nostre ter-
 rer i de nostre cel blavissim, l'ambient
 qu'ens penetra i porta rasell al nostre
 ésser.

~~Arran de les primeres obres~~
 La consciència de nostra catalanitat
 s'anava desvetllant amb la veu que dels
 llocs Florals, s'alçava i les costums i
 esplais tradicionals eren preuats i estimats;
 i en Clauó s'en sentia corpre i cantar
 a la manera franca i oberta la potència
 i fortalera dels "Riquets de Vall" en
 ses torres i espadats de canu harmonia.
 I de això en fa interpret a la matei-
 xa ^{munici} ~~ciutat~~ del poble, al mateix obier
 menestral, al mateix terrassenc compend,
 al mateix home de la platja calrat pel aire

maritim. Així el poble amb sa veu mateixa i en la germanor de una veu moral expresa idealment el encant i les energies del seu propi viure. La obra d'En Elanè és tant viva, tant excel·la, perquè al mateix temps que és sincerament artística és profundament popular. Popular per sa simplicitat ingenua; popular pels elements llenguatge i pels elements melòdics nacionals transformats i transformats a nova vida; popular per les idees i sentiments que del mateix poble ha pres, magnificantlos; popular perquè a-cobla en feix armònic sentiments coros i ànims, aixecant el clam de la terra i provincial i unit de les, estranyes palpitançes de la pàtria renaixent.

Ohi la força del esperit del lochs
Floral! Sense aquesta força espant-
dintre a l'obra oportuna, la obra d'en
Chamé Nauria sigut fruit bort sen-
se rabor i gracia sense eficacia en
la educació del poble. Ell Nauria
format chorr, també, Nauria produint

volament amb llenguatge foraster
 Verros més o menys escients. Les
 vres torrades, haurien sigut agra-
 dora als vres contemporanis; però
 a hores d'ara tot fora ja ben ^{oblidat} ~~passat~~
 i ^{oblidat} ~~oblidat~~ ^{recu} ~~recu~~ ^{marcida} ~~marcida~~ com cora convencional
 que ha parut a l'Història; ^{tal com fou usada} ~~(així)~~ ^{tal com fou usada}
 veina encara i eterna, perquè por-
 ta la fortalesa intima de la 'esperit
 catalanès, porta la unció sagra-
 da de la veritat, el vessel de la
 natura inspirada per Déu a la
 nostra Pàtria.

~~Dixi ha sigut exemple flame-
 jant constant en el seguit del
 temps i ha mortuat la via i el ca-
 mi de la font pura per a beure
 l'aigua clara de la inspiració rin-
 cera. La poesia, de les llavors, ha
 estat es als aplements, volant tant
 alta, que les terres mes llunya-
 nes, ont la cultura hi regna robí-
 rana li han fet acatament de admi-
 ració ferventa. La música, art més~~

El Renaixement que al principi era baixa prima amb rosacles clares de val ixent anava com denuntre en nuvolada guardant en son ri'ls aigües secundantes. La parla catalana, de la pura idealitat de la poesia baixava també a la forma ample i lliure de la prosa per a enfortir, amb estudis verioros, ^{el coneixement} la consciencia de la virtut essencial ~~de~~ que dona ^{trampi} vida a la ~~parla~~ característica a la patria. A la revista de literatura reunia la parla diària, esquit tot en llengua materna. Ja creixia un especial odi als opressors de nostra manera d'esser, als anomenats tirans, amb espases armadores, que renovan com un himne de vida nova.

Mentrestant la música estava en part distreta en vulgaritat amorosa i romàntiques i en les ^{inflades} ~~blides~~ proporcions de la òpera enlluernadora. Però al mateix temps arribava una nova corrent de art seriós, noble ~~de~~

de venturament i de formes equilibra-
des i robustes. Els clàssics alemanys
i els romans grans romàntics premien
la voluntat dels músics més
despertats i subtils. Havien, i moral-
tes, no guerrim tingut una tradició
secular municipal amb ella i el element
ciutadà, com ^{municipal} element de cementació,
havia surgit la nova escola; però
~~com que no hi teníem rastre~~
~~de cap classe en l'època~~, i no
hagués tingut la força de la re-
novació del esperit de la terra,
i aquesta renovació no es hagués
portat a estimar l'element versat
de la cançó ferial, sinó la música
mortua havia portat d'ençà un art
de zona ma, borborene. Mes a la
primera airejada hi florí el geni
de Elanè, tant non, que els savis i
intel·lectuals no'l reconegueren. El poble
sí, que s'en enamora i se'l feu
propi aquell cant tant ~~preu~~ ^{gentil} i ~~com~~
~~tant~~ ^{de} pel sentiment. Però En Elanè
era llum i exemple per a tots els
artistes del avenir, i de tant en tant.

~~de tant a tant~~ surgia un cant
de un acullit que preservava la flor
rida plena, i nos endavant comtem
plen com

~~finis del poema~~ ~~com~~
un gran mestre aixeca ~~un~~
ment d'art perdurable, fort i
venant de caracter, ^(cantant els primers) ~~semitli~~ de
germen primordiac el so de la
canço, ^{contemplen} ~~quien~~ aquell alt, ja
deparent del mon del vius, qui
altimament cantà amb magnificència
les llegendes de Garraf amb els
versos senyors de ~~aquell~~ ^{un} ~~spati~~ que
ta ~~que també~~ mestre entre gran
tes ~~de la poesia Catalana~~. E recor
dem aquell joveuet de cabells cor
zolat, de ulls vius i rialleta
maliciosa, amb aquell cor, vibrant
i de nervis, i aquella ^{veu} ~~torso~~
ruda i emocionanta. Aquell amic
del gran poeta i escriptor, qui
begué en aquella ferial d'en
fusiame de la llar intimant
l'ardenta il·lusió de la patria
trionfanta, de la patria glorifi
cada. Aquell joveuet que la can
co també se li lica adins al mit,
del seu aspecte i cantà sempre

amb el to del seu amor, i enco-
 manà la seva fal·leria als qui
 llavors obrien els ulls a la
 vida del art bell de la música,
 i renouà les animes de ~~renou-~~
~~ar~~ fer, de treballar per a la glòria
 del art de la terra nostra. I Enlla
 ve cantava encara la cançó veïe
 la cançó lorta; però la seva obra
 perillana de defallir rimó, renoua-
 va, l'ideal dels cantaires, amb
 l'ideal més viu de pàtria, rimó
 s'aixamplava l'art choral amb
 les alenades del gran art de to-
 ta època. I l'esperit dels llocs
 Florals, l'esperit de la terra
 alenà sobre l'ànima d'un
 quant innocent humil, però
 obediènt a l'ideal qu'encen les
 voluntats i la fa llogues; i la
 obra del cant viu de nostra cant
 perenne, no mor, que creix i
 s'inflama en noves llums re-
 plaudentes; i a la rodona de la
 cançó magnificada i a les cantenç

devant des hommes, encirant par
~~la canço~~ les voies i' l' infant
 que amb la claira ajuda de llurs
 veus son radiant com un sol
 l'harmonia de la canço nova
 i vella i que no morirà mai
 mentre Catalunya perduri. I la
 música nostra, ha enfortit tot sent
 mes catalana, i canta paucament
 amb la veu robusta d'un art mes
 travat de nova tècnica. El cant
 nístec de la llar paresa, el radimen-
 tari art tradicional, pren fulgurances
 de poema magníficent i tenim
 obres ~~originals~~ que tot portant ben
 descobert el germe de la canço, són
 model irrecuperable de forma i de sen-
 timent; tenim obres de un gran mag-
 tre que si trovo úniques de origi-
 nalitat i inspiració en la literatura clau-
 ral moderna de tots els països.

~~Beuets tu, fada Floral, que porta
 aquat apert que fecunda tota cosa que
 amb humilitat i noblement veix en nostra~~

Beneida tu, feta dels bochs Flor
 rah que portes i proclames l'es-
 perit secundant de Catalunya! Bene-
 ida tu, filla excelsa del amor redi-
 uin de nostra Pàtria! Beneida tu ven
 que crides a judici als fills borts
 que l'orgull cega i els cupeteix
 en el no res de lo bordirenc i ai-
 xut de rava! Beneida tu qu'en
 ens encare els esperits que ~~almen~~ ^{volen}
 viure en el foc del entusiasme
 per l'ideal, per la veritat i per la
 bellesa. Per la Pàtria, la Fe i
 l'Amor, tres cors sants que són
 una sola en unió íntima. Perquè
 com estimam a la Pàtria reune la
 Fe en el mes culta immortal de ont
 tot devalla i ont tot se glorifica. Com
 vivim reune amor a questa Fe, ja
 que l'amor ^{és força} que tot ho engreix, encen
 i colora. Com reus Amor formam
 aquest nucli que uneix als germans
 de un mateix tener, com podriam lluitar
 pera conservar i sublimar amb el

sacrifici) monjent del dolor i amb
la sang vessanta; i com reure Pàtria
podriam parlar amb claretut i fer
mera el leuzuatic de la fe i del
amor; amb quian accent podriam
dir bellament i amb vincentut
«Pare nostre qu'estas en el cel».

Com reure aquest sentiment
august de Pàtria podriam cantar,
si el cant es realitat suprema
de emocio' vibranta, ~~com po-~~
~~driam~~ i vincere.

Barcelona

Festa dels Jochs Florals de ~~Barcelona~~
~~Catalunya~~ mentre aquesta tri-
lògia santa guarda en tota cor
aquesta trilogia santa, serà com
~~Avui~~ visut fins ara, l'herald
i el guardador del esperit
de Catalunya.